

niki. 1889. — Tako je naslov lčno avtografovanemu, 70 stranih velké osmerke broječemu zvezku prediger in poiger za orglje, katere je sestavil neumorno delavni naš skladatelj Res krasno delo po vsebini, kakor zunajosti je razvrščeno v štiri dele. V prvem delu nahajamo 40 kratkih prediger v avtentičnih, starocerkvenih tonih, kakor v doričnem, frigičnem, lidičnem in miksolidičnem tonu. Čuditi se moremo, kakó je gospod skladatelj umel dati predigram te vrste toliko jasen in melodičen kolorit — V drugem delu se nahajajo predigre v vseh dur-tonovskih načinih. V tretjem pa predigre v vseh moll-tonovskih načinih. Četrty del zavzema pa poigre — postludije za polne orglje s pedalom. Pazno spremljamo raznovrstne skladbe g. Fajgeljua, in priznati moramo resnico besedij velicega glasbenika in skladatelja (g. A. F.), ki se je tako-le izrazil: »Alle Compositionen von Fajgelj bekunden eine tiefe musikalische Bildung, sowohl in der Harmonie, als auch in der Compositionslehre; nicht minder einen guten, echt künstlerisch geläuterten Geschmack, welche denselben besonders in der Kirchenmusik glücklich leitet.« Ako je res, da so orglje kralj glasbenih instrumentov, čuditi se je, kako malo se pri nas glasba za orglje neguje. Ne mogli bi omeniti niti jednega dela te vrste, ako bi jih ne bil g. F. že šest spisal. Vsi so našli pri glasbenih strokovnjakih pohvalo in občno priznanje. Znani glasbeni profesor je o jednem teh del pisal nastopno: »Alle Stücke in diesem Hefte sind recht brauchbar; einige darunter aber sind von ergreifender Schönheit und weisen eine Leichtigkeit der thematischen Durchführung auf, die man nur beim Grossmeister Bach zu finden gewohnt ist«. — Po tako veljavnih izjavah smeli bi skoro trditi, da je Fajgelj prvi slovenski kontrapunktist in da ume za orglje pisati bolje, nego naši navadni skladatelji. Zatorej radi priznavamo, da se mu je delo 40. še bolje posrečilo, osobito zató, ker se je skladatelj trudil združevati umetnost in lepoto z lahkoto. O predigrah v starocerkvenih tonih smo se že izjavili; omeniti nam je še izvrstno izvedenih postludijev. Vsi, brez izjeme imajo veličasten značaj; v nekaterih pa akordske vrste kar jubilirajo, a vse brez posvetnosti in sentimentalnosti

Vse igre so lahko izvršive in velike vrednosti za študije mnogovrstnih glasbenih oblik, tehnične in tematične izpeljave, kar vse je svojstvo Fajgeljuu, ki je zajedno tudi velik organist v praksi.

Zatorej naj si nobeden glasbenik ne pozabi in prilike ne zamudi, omisliti si velevažno to glasbeno delo, katero je v čast gospodu skladatelju, kakor g. založniku. Izvrstnosti in mnogovrstnosti je toliko (180 komadov), da bode zbirko vsak zadovoljno položil iz rok. Dobiva se zvezek za en gld. pri založniku gospodu Fran Govekarji, nadučitelji v Šiški, in pri Blaznikovih naslednikih v Ljubljani.

Ruska književnost. „Istoričeskij věstnik“ meseca majnika donaša L. Pavlenkovega statistični pregled o knjigah in časopisih, natisnjenih na Ruskem leta 1888. Tiskali so vsega tega leta na Ruskem (izven Finladije) 7427 spisov in to v 20,103.372 iztiskih. Med temi je ruskih 5318 spisov v 17,395.050 eksemplarih, 2109 spisov v 5,708 222 eksemplarih pa neruskih. Med zadnjimi je poljskih 716 spisov (1,888.631 eks.), hebrejskih 343 (1,004.692 eks.), nemških 311 (514.149 eks.), lotških 217 (707.050 eksempl.), estniških 178 (794 850 eks.) in še nekaj v drugih jezikih. — Med ruskimi je 629 slovarjev in iskalnikov o raznih strokah (3,877.592 eks.), 521 učnih knjig (3,691.838 eks.), 720 bogoslovnih (3,334.182 eks.), 838 leposlovnih (1,953.818 eks.), 445 medicinskih (446.985 eks.), 256 zgodovinskih (288 023 eks.), pravnih 176 (248.706 eks.), kmetijskih 173 (214.819 eks.), vojaških 159 (211.944 eks.), literarno-zgodovinskih 155 (178.623 eks.), za deco 150 (545.662 eks.), zemljepisnih 144 (141.062 eks.), národnih 142 (821.800 eks.), politično-gospodarstvenih 115 (65,341 eks.), tehnologiških 101 (84.088 eks.), prirodoznanskih 93 (109 240 eks.), o vzgoji 60 (64.818 eks.), o zgodovini umetnosti 52 (43.417

eks.), modroslovnih 46 (62.960 eks.), matematičnih 45 (32.150 eks.), o računovodstvu 43 (37.417 eks.), političnih in socialnih 33 (31.070 eks.), raznih brošur pa 142 (144.035 eks.). Med slovarje in iskalnike je všteti 155 ruskih koledarjev (1.537.649 eks.), neruskih koledarjev je pa izšlo 205 (1.323.640 eks.). — Zanimiva je tudi statistika, koliko spisov je prišlo na svetlo po raznih mestih. V Peterburgu je izšlo 2484 spisov, v Moskvi 1547, v Varšavi 912, v Odesi 274, v Rigi 264, v Kazani 228, v Kijevu 216, v Tiflisu 207, v Vilni 174, v Derptu (Dorpat) 173, v Harkovem 164, v Revalu 97, v Mitavi 90 itd. — Perijodičnih spisov je bilo 667 in sicer 493 ruskih, 76 poljskih, 49 nemških, 13 estniških, 8 lotiških, 7 francoskih itd. — V Peterburgu izhaja 193 časnikov, v Varšavi 75, v Moskvi 70, v Rigi 23, v Kijevu 20 itd. — Po vsi evropski in azijski Rusiji spada po jeden dnevnik na 484.590 duš; po posameznih mestih pa v Revalu jeden dnevnik na 8550 duš, v Rigi na 13.490, v Tiflisu na 14.860, v Peterburgu na 28.970, v Moskvi na 75.350 duš. — Vse to nam kaže, kako lepo napreduje slovstvo rusko in, da, hvala Bogu, Rusi še nimajo primeroma toliko časnikov kakor — Slovenci. Da jim to nikakor ni v škodo, kaže jasno napredek njih nečasnikarskega slovstva.

Razne književne novice. Grofa Lva Tolstojega roman „Kosaki“ je ponemčil z dovoljenjem pisateljev L. A. Hauff. Založil jih je Janke v Berlinu. Spis sicer ni roman v navadnem pomenu besede, komaj je novela. Vender pa slika pisatelj svojega junaka Olenina prav po narodi. Oleninu se gnusi sedanje društveno življenje. Zato se umakne v Kavkaz. Krasna naroda ga navdušuje; ker pa junak svojega svetožalja ni pustil na planjavah ruskih, ampak je je prinesel s seboj tudi na gore, zato ga navadno prosto ljudstvo, med katerim si išče tolažbe, ne umeje in tudi krasna kosačka deva, v katero se zaljubi Olenin, ne, torej osedla konja in jaše dalje po svetu — Vender hvali to delo tudi nemška kritika. —

Istega ruskega pisatelja spis „o življenji“ ponemčil je S. Behr na Lipskem. Duncker in Humblot. —

Silvester Golgockij, pisatelj „filosofičnega slovarja“, profesor Sv. Vladimirskega vseučilišča Kijevskega je umrl dne 11. jul t. l. Poročil se je l. 1813. v Kamenecu-Podolskem. Spisal je mnogo, slovel je kot pedagog in učenjak. —

Mara Cop Marlet je izdala v Budapešti knjigo: „Südslavische Frauen auf Höhen und Tiefen der Balkanländer“. Uvod je napisal Jos baron Helfert. Prof. Jurij Vastagh je dodal šest slik. Tisek in slike so krasne. Med slikami pa nahajamo tudi „ciganko“, ki gotovo ne spada med slovanske ženske. Vse kar piše pisateljica, povedano je že bolje, tudi v nemščini. Med drugimi podatki o starožitnosti slovanski pravi tudi, da so se ločili stari Slovani okoli leta 1500. Grešila je torej za tisoč let. Knjiga se sodi torej sama.

Pri S. Fischerji v Berlinu je prišla na svetlo nemška prestava dveh pripovedij poljske pisateljice E. Orzesko: „Simson junak“ in „solnčni žarek“.

12. zvezek časopisa: »Deutsche allgemeine Criminalzeitung« prinaša prevode iz češčine: »Die schwarzen Kürassiere« Beneša Třebizskega, »Der Bihof«, »Das Duell«, »Miltiades Psuros« Svatopluka Čecha, »Ein verirrtes Liebeslied« L. Stroupežnickega, »Die Mutter«, Jiraseka, »Schlechte Menschen« J. Liera in balado Jar. Verchlickega »Des Zigeuners Geige«.

Nikolaja Aleksejeviča Nekrasovega dela je ponemčil H. J. Köcher. Na svetlo so prišla pod naslovom: Nicolai Alexejewitsch Nekrassows sämtliche Werke. I. in II. zv. v Lipskem pri W. Friedrichu. Prestava je metrična in dobra, škoda le, da je pisal prevoditelj uvode ne da bi nam bil naslikal literaren životopis pesnikov, a dela pesnikova sama že kažejo, kakó plitvo sodijo oni, ki ga mečejo med nihiliste.

Grofa Lva Tolstojega »Polikuško« ponemčila je iz ruskega Ida Brendel. Založil jo je D. Brünslov v Neubrandenburgu. Pesnik nam kaže tu, koliko srca ima tudi še prosto revno ljudstvo

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrta leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: Fr. Levec i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Fr. Levec. Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.